

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

“RAUHAN ANNAN TEILLE”

Pauliina Isomäen sävellyskonsertti

Hanna Likitalo-Goesch

Opinnäytetyö
Helmikuu 2017
Muusikon ammattikorkeakoulututkinto
Kirkkomuusikin suuntautumisvaihtoehto

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Musiikin koulutusohjelma
Kirkkomusiikin opintopolku

LIKITALO-GOESCH, HANNA:

Pauliina Isomäen sävellyskonsertti
”Rauhan annan teille”

Opinnäytetyö 31 sivua, joista liitteitä 1 sivu
Helmikuu 2017

Opinnäytetyön tavoite oli kanttorin ammatillisen kokemuksen kartuttaminen konserttiprojektin kautta. Pääsiäisaikaan liittyvä Kaarinan seurakunnan yhteisvastuukonsertti toteutettiin Pauliina Isomäen sävellyskonserttina, jossa hänen kuoroteoksensa ”Pyhän Katariinan messu” sai suomalaisen kantaesityksensä. Tässä raportissa kuvataan konsertin suunnittelua, siihen valmistautumista sekä kuoron harjoittamista. Lisäksi käsitellään Pauliina Isomäen sävellystuotantoa ja hänen musiikillistä henkilöhistoriaansa.

Opinnäytetyökonsertissa Kuusiston kirkossa 2.4. 2016 lauloi Kaarinan seurakunnan Cantilena-kuoro. Yksinlauluja säesti harpisti Hilda Kunnola sekä kanttori Terttu Jussila urut, Pauliina Isomäki nokkahuilu ja Elsi Goesch viulu.

Raporttiin sisältyy pohdintaa harrastelijakuoron sävelpuhtauden kehittämistä sekä arviointia konsertin toteutuksesta.

Avainsanat: Isomäki Pauliina, kuoro, sävelpuhtaus, Kaarinan seurakunta

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Bachelor Degree in Church Music

LIKITALO-GOESCH, HANNA

Composer Pauliina Isomaki presentation concert: "Rauhan annan teille".

Bachelor's thesis 31 pages, appendices 1 page.
February 2017

The purpose of this study was to gain work experience as a church musician through a concert project. The concert program consisted mainly of the compositions of Pauliina Isomaki. In this concert the Cantilena choir performed the choral work "Missa Sanctae Catharinae" by Isomaki as a premier performance.

The concert took place in Kuusisto church in Kaarina on the 2nd of April 2016. Composer Pauliina Isomaki was one of the singers performing as well as playing the recorder. Other local musicians included harpist Hilda Kunnola, parish organist Terttu Jussila and violinist Elsi Goesch. This concert was a part of the annual charity fundraising activities of Kaarina Lutheran church.

The concert project lead to further questions about the ways to train a choir in order to improve intonation. The choral works of Pauliina Isomaki require singers to have a good singing technique and understanding of the basics of music theory.

Keywords: Isomaki Pauliina, choir, intonation, Kaarina parish

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 PAULIINA ISOMÄKI	8
2.1. Musiikillinen historia	8
2.2. Pauliina Isomäen sävellystuotannosta	10
3 SÄVELLYSKONSERTIN “RAUHAN ANNAN TEILLE” VALMISTELU	11
3.1. Konsertin lähtökohdat	11
3.2. Cantilena-kuoron esittely	12
3.3. Ohjelmiston valinta	14
3.3. Laulujen opetteluvaiheet	17
3.5. Konsertin käsiohjelma ja konsertin mainostaminen.....	20
4 “RAUHAN ANNAN TEILLE” SÄVELLYSKONSERTTI	22
5 PALAUTE.....	24
5.1. Pauliina Isomäen ja Kaarinan seurakunnan palaute	24
5.2. Itsearviointi	25
6 POHDINTAA KIRKKOKUORON SÄVELPUHTAUDEN KEHITTÄMISESTÄ	
28	
7 PÄÄTÄNTÄ	31
8 LÄHTEET.....	33
9 LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni Tampereen ammattikorkeakoulun kirkkomusiikin koulutusohjelmassa on ollut kirkkokonsertin toteuttaminen Kuusiston kirkossa Kaarinassa. Konsertin valmistelu ja kuoron valmennus alkoi syyskuussa 2015. Opinnäyttekonsertti pidettiin lauantaina 2.4. 2016 klo 16 Kuusiston kirkossa Kaarinassa. Siinä esiintyi johtamani Cantilena-kuoro, kanttori Terttu Jussila, harpisti Hilda Kunnola, Pauliina Isomäki nokkahuilu ja Elsi Goesch viulu. Konsertti toteutettiin Pauliina Isomäen sävellyskonserttina, jossa hänen säveltämänsä Pyhän Katariinan messu sai kantaesityksensä.

Kuorokonsertin toteutumiseen vaikutti määräaikainen työsuhteeni Kaarinan seurakunnan kanttorina. Työtehtäviini kuului Cantilena-kuoron kuoronjohtajana toimiminen. Konserttiohjelmiston valinnassa minua opasti Cantilena-kuorossa laulava säveltäjä Pauliina Isomäki, jonka kuorosävellyksiä on ollut Cantilena-kuoron ohjelmistossa jo ennen tätä konserttia.

Ajatus sävellyskonsertin järjestämisestä syntyi keväällä 2015, jolloin Cantilena lauloi Pauliina Isomäen kuorosävellyksiä kevätkonsertissaan. Eräissä kuoroharjoituksissa Pauliina Isomäki mainitsi Cantilena-kuoroa varten säveltämästään messusta ja innostuin heti tästä sävellyksestä. Sain tilaisuuden alkaa harjoittamaan kuorosävellystä kantaesitykseen, jossa säveltäjä itse on mukana laulamassa. Tuntui turvalliselta ottaa suuri haaste vastaan, kun apu oli näin lähellä alusta alkaen kuoroharjoituksissa, kirjaimellisesti käden ulottuvilla.

Toinen konsertin päateos oli Pauliina Isomäen ”Pääsiäislauluja naiskuorolle”, joka on vuonna 2015 SULASOL:n kustantama neljän kuorolaulun sarja Raamatun teksteihin. Tämä sävellys antoi kirkkokonsertille ajankohdan, teeman sekä nimen Pauliina Isomäen sävellyskonsertti ”Rauhan annan teille”, mikä on myös laulusarjan ensimmäisen laulun nimi.

Konsertin järjestämiseen löytyi muitakin perusteita kuin opinnäytetyö. Cantilena-kuoro oli täyttänyt 20 vuotta ja juhlakonsertti oli jäänyt pitämättä. Aluksi olikin tarkoitus, että kirkkokonsertista olisi tullut Cantilenan myöhästynyt juhlakonsertti. Lopulta kävi kuitenkin niin, että alkuperäisjäsenien toivomuksesta kuoron juhlavuosi jätettiin lähinnä

sivuteemaksi konsertin ohjelmistoa laadittaessa, eikä konserttiohjelmistoon tullut mukaan kuoron aikaisemmin laulamaa ohjelmistoa. Työnantajani sekä sävellyskonsertin taustavoiman Kaarinan seurakunnan aloitteesta kirkkokonsertti oli samalla myös yhteisvastuukonsertti.

Yhteisvastuukeräyksen ajatus sopi hyvin yhteen opinnäytetyökonserttiini, jonka tavoitteena oli yhteisöllisyyden, yhdessä tekemisen ilon kokeminen sekä paikallisen kaarinalaisen musiikkiosaamisen esitleminen, etenkin kuin säveltäjä Pauliina Isomäki on itsekin kaarinalainen. Ainoa konsertissa esiintynyt ammattimuusikko oli Kaarinan seurakunnan kanttori Terttu Jussila. Hän soitti konsertin alkusoitoksi urkusoolona Pauliina Isomäen Häämarssin ja oli mukana myös konsertin kamarimusiikkikvartetissa. Konsertissa instrumentaalista vastakohtaa uruille tarjosi harppu toisena säestyssoittimena. Suureksi ilokseni sain tilaisuuden esitellä nuorta paikallista musiikillista osaamista, kun kuusistolainen 16-vuotias Hilda Kunnola tuli mukaan opinnäytetyökonserttini toteutukseen säestämällä harpulla yksinlauluja. Sain laulaa harpun säestyksellä Pauliina Isomäen säveltämiä japanilaisia tankarunoja, Mozartin aarian ”Laudate Dominum”, Franz Lisztin liedin ”Gebet” sekä Taneli Kuusiston sovittaman ”Iltalaulun”. Hilda Kunnola suoriutui tehtävästään todella hienosti ja harpun läsnäolo rauhoitti sopivasti omaa ja kuorolaisten esiintymisjännitystä sekä loi juhlallisen tunnelman.

Opinnäytetekonsertin toteuttaminen on ollut antoisa kokemus, eräänlainen kirkkomusiikin opintopolkuni vuoristotaival. Huomasin useamman kerran olevani tienhaarassa, jolloin olisin halunnut lähteä sivupoluille, kuten tehdä ohjelmistomuutoksia tai vaihtaa kuoronjohtajaa ja mennä itse laulamaan kuoron riveihin tai jopa luovuttaa koko hanke. Paikalleen jumittuneiden kuoroharjoitusten jälkeen alkoi vakavasti epäilyttää, oppiiko kuoro Pyhän Katariinan messun stemmoja ollenkaan. Teos osoittautui lopulta melko vaativaksi Cantilena-kuorolle, joka on elänyt viime vuodet tietynlaista suvantovaihetta, ilman suurempia laulullisia haasteita. Ihmeellisesti kuitenkin kuorolaiset jaksoivat tehdä töitä yhteisen hankkeen eteen ja käydä jopa kotonani ylimääräisissä stemmaharjoituksissa.

Opinnäytetyöni on laittanut pohtimaan tulevaisuutta kuoronjohtajana kanttorin työssä, jossa realismia on enemmän tai vähemmän harrastelijakuorojen kanssa työskenteleminen. Avainasioita seurakunnan musiikkielämässä ovat motivaatio,

asioiden ja ajankäytön priorisointi sekä onnistunut kuoro-ohjelmiston valinta. Tässä konserttiraportissa lähdin käsittelemään kuoronjohdon haasteita, yrittäen selvittää mahdollisuuksia parantaa kuorolaulun sävelpuhtautta toimiessani kanttorina. Aika ei valitettavasti riittänyt tämän konsertin harjoittamisessa edes tasolle, jossa olisimme hioneet ja viimeistelleet esityskappaleiden harmonioita ja sointia. Kiinnostus kuorolaulun sävelpuhtauteen liittyviin tekijöihin heräsi etenkin konserttiäänitystä kuunnellessa, sillä parantamisen varaa jäi paljon. Toivon jatkossa tämän projektin läpikäyneenä pystyväni paremmin paneutumaan kuorolaisten laulun tukemiseen ja sävelpuhtauden kehittämiseen.

2 PAULIINA ISOMÄKI

2.1. Musiikillinen historia

Tämän kappaleen tiedot Pauliina Isomäen musiikillisesta henkilöhistoriasta pohjautuvat toukokuun 11. päivänä 2016 tekemääni lounashaastatteluun. Tapasin Pauliinan hänen työpaikallaan Turun konservatorion ja Taideakatemian kirjastossa, jossa hän työskentelee informaattikkona. Tunnin mittaisen lounastauon aikana tehdyn haastatteluni tavoitteena oli saada käsitys siitä, miten Pauliina Isomäestä tuli säveltäjä.

Pauliina Isomäki syntyi vuonna 1964 Vehmaalla. Hänen perheensä ei ollut erityisen paljon musiikkia harrastava, mutta soittotuntien käymiseen kuitenkin kannustettiin. Perheessä oli useampia lapsia, eikä jokaisen lapsen kyyditseminen harrastuksiin ollut mahdollista. Näin ainoaksi vaihtoehdoksi opiskella musiikkia jäi Vehmaan kunnan oma musiikkikoulu, jossa soitinvalikoima oli suppea, piano tai viulu. Pauliina Isomäki valitsi pianonsoiton opiskelun. Musiikin teoriaopintoja ei Vehmaalla ollut tarjolla, mutta kesän musiikkileirit tarjosivat ensimmäisen mahdollisuuden musiikin teoriaopintoihin, joista Pauliina Isomäki on ollut jo nuoruudessaan kiinnostunut.

Ylioppilaaksi Pauliina Isomäki kirjoitti vuonna 1983 Mynämäen lukiosta, jonka jälkeen hän muutti Turkuun ja aloitti musiikkitieteen opiskelun Åbo Akademiassa sekä Turun Yliopistossa. Pauliina Isomäki on opiskellut musiikkia Yhdysvalloissa kahteen otteeseen; ensin Georgiassa kaksi vuotta (Valdo State College) ja myöhemmin Catawba Collegessa toiset kaksi vuotta pääaineenaan piano, opettajana Dorothy Lewis-Griffith. Isomäki opiskeli Catawbassa pianonsoiton ohessa myös kaikkia mahdollisia musiikin teoriaan liittyviä kursseja ja sanoi oppineensa ymmärtämään siellä ensimmäisenä opiskeluvuotenaan, miten musiikki rakentuu. Noihin aikoihin alkoi herätä kiinnostus myös omaan säveltämiseen. Pauliina Isomäki painotti haastattelussa moneen otteeseen musiikin teorian opiskelun tärkeyttä ennen sävellystyöhön ryhtymistä. Musiikin teoriaopintojen lisäksi toinen tärkeä tekijä hänen säveltäjän tiellään olivat Catawbassa alkaneet puupuhaltimien sivuinstrumenttiopinnot sekä orkesterissa soitto. Pianon soitto alkoi jäädä vähitellen taka-alalle. Rakkaimmaksi soittimeksi ja eräänlaiseksi musiikillisen näkökulman antajaksi muodostui fagotti. Pauliina Isomäki totesi haastattelussaan, että vasta nyt vuosien jälkeen hän on oppinut ymmärtämään miten fagotin orkesterisoitosta on ollut paljon hyötyä sävellystyössä. Musiikin rakenteiden hahmottaminen orkesterin bassosoitinten riveistä katsottuna on ollut hänelle eräänlaista

säveltämisvalmennusta. Turkuun palattuaan Pauliina Isomäki jatkoi fagotin soiton opiskelua Turun konservatoriossa sekä orkesterisoittoa Akateemisessa orkesterissa musiikkitieteen opintojen ohessa.

Haastattelussa Isomäki puhui kiitollisuudella 1980-luvulla Turussa vaikuttaneista taitavista musiikin teoria-aineiden; kenraalibasson, musiikinharmonian, satsiopin ja säveltapailun opettajistaan. Ennen yliopiston tiukkoja taloudellisia aikoja musiikin opiskelijoiden oli mahdollista sukkuloida kolmen opinahjon: Turun yliopiston sekä Åbo Akademin musiikkitieteellisten tiedekuntien ja Turun konservatorion välillä. Isomäki kulki siellä, missä parasta teoriaopetusta oli saatavilla. 1990-luvun taitteessa talouden tiukentuessa asetettiin yliopistoille tulosvastuullisia tavoitteita, ja kurseja sai jatkossa ottaa vain siitä oppilaitoksesta, missä opiskelija oli ensisijaisesti kirjoilla. Tämä hankaloitti laaja-alaista musiikin opiskelua ja niukensi kurssitarjontaa Isomäen opintojen loppuaikoina. Pauliina Isomäki valmistui filosofian maisteriksi vuonna 1992. Musiikin harmonia- ja kontrapunktiopettajana Jaakko Sajakorpi on jäänyt Pauliina Isomäelle mieleen taitavana musiikin teorian opettajana, kuten myös Merja Mårtenson säveltapailun opettajana. Mikko Heiniö, joka toimi tuohon aikaan professorina musiikkitieteellisessä tiedekunnassa Turun yliopistossa, huomasi kotikaupungissaan sävellysoopin tarpeen. Heiniö sai järjestymään avoimen yliopiston puitteissa sävellysopetusta kahden vuoden ajan, joilla kursseilla Pauliina Isomäki sai ensimmäistä kertaa varsinaista sävellysopetusta. Opettajana toimivat Mikko Heiniön lisäksi Jyrki Linjama, Harri Suilamo ja Juhani Nuorvala. Samoihin aikoihin Mikko Heiniön aloitteesta säveltäjäyhteistyö Turun filharmonisen orkesterin ja sävellyskurssin kanssa sai alkunsa. Tämän ”sävellyslaboratorio” nimeä kantaneen säveltämisopetusprojektin puitteissa Pauliina Isomäen kurssityö, nimeltään ”Pilvet kuin metamorfooseja” orkesteriteos soolohuilulle sai kantaesityksensä Turun filharmonisen orkesterin soittamana ja Jorma Panulan ollessa kapellimestarina syyskuussa 1996.

2.2. Pauliina Isomäen sävellystuotannosta

Pauliina Isomäki on Suomen Säveltäjät -yhdistyksen jäsen. Hänen teoslistaltaan löytyy lähes sata sävellystä. Pauliina Isomäki on säveltänyt kolme oopperaa, kamarimusiikkia ja orkesteriteoksia sekä monipuolisesti vokaali- ja kuoromusiikkia. Isomäen sävellystyö on eräässä musiikkiarvostelussa kuvattu olevan sujuvasti vapaatonaalista.

Tämä kuvaus sopii myös opinnäytetyökonsernissa esitettyihin sävellyksiin. Isomäen sävellyksissä voi löytää vaikutteita suomalaisesta kansanmusiikista sekä keskiaikaisesta musiikista. Meri ja luonto ovat myös Pauliina Isomäen musiikin inspiraation lähteitä. Isomäelle läheiset soittimet fagotti ja nokkahuilu ovat hyvin esillä hänen sävellystuotannossaan. Nimenomaan puupuhaltimille hän on säveltänyt useita soolo- ja kamarimusiikkiteoksia.

Haastattelun aikaan keväällä 2016 Isomäellä oli sävellystyön alla Luterilaisen kirkon reformaatio 500 vuotta juhluvuoden kunniaksi tilattu laaja oratorioiteos, jonka tulee kantaesittämään Turun filharmoninen orkesteri ja Chorus Cathedral Aboensis-kuoro CCA laulusolisteineen syksyllä 2017.

3 SÄVELLYSKONSERTIN “RAUHAN ANNAN TEILLE” VALMISTELU

3.1. Konsertin lähtökohdat

Opinnäyttekonsertin mukana opin ymmärtämään, että kirkkokonsertin toteutuminen edellyttää pitkäaikaista suunnittelua. Pääsiäisviikon ohjelmalaadinta Kaarinan seurakunnassa on osa syyskauden alussa toteutuvaa vuosisuunnittelua. Kaarinan seurakunnassa on kaksi kirkkoa, Kaarinan kirkko ja Kuusiston kirkko, sekä kaksi kuoroa, kirkkokuoro ja Cantilena kamarikuoro. Juhlapyhien suunnittelussa on otettava huomioon, että molemmat toimipisteet saavat yhtäläisen musiikkipanoksen ja että molempia kuoroja työllistetään sopivassa määrin. Lisäksi on huomioitava kanttorien vapaapäivät. Näistä lähtökohdista käsin lähdimme suunnittelemaan yhdessä kanttori Terttu Jussilan, sekä tiedotuksesta vastaavan papin Merja Auerin kanssa pääsiäiskonsertin ajankohtaa ja paikkaa.

Perinteisesti yksi Kaarinan kirkosta pidettävistä hiljaisen viikon iltahartauksista on ollut kirkkokonsertti. Tätä taustaa vasten päätimme pitää kuoron “harjoituskonsertin” hiljaisen viikon maanantaina 21.3.2016 Kaarinan kirkossa, ilman konsertin ohjelmistoon kuuluvia yksinlauluja sekä harpistia. Äänitettävän opinnäytetyökonsertin halusimme ajoittaa pääsiäisen jälkeiseen lauantaihin, joka on kirkkokalenterissamme pääsiäisajan päättävä päivä. Tämä oli sopiva ajoitus Pauliina Isomäen säveltämän pääsiäisajan laulusarjan tekstejä ajatellen. Myös itselleni pääsiäisen ilon esille tuominen tuntui luontevammalta, kuin hiljaisen viikon aihepiireihin pohjautuva konsertti. Yhteinen näkemyksemme oli, että kamarikuoro-ohjelmistomme sopisi paremmin Kuusiston kirkkoon, joka on huomattavasti pienempi kirkkotila verrattuna Kaarinan kirkon seurakuntasaliin.

Konsertin eräs lähtöajatus oli yhteisöllisen pääsiäisjuhlan järjestäminen kaarinalaisten ja kuusistolaisten muusikkojen voimin. Kuusiston asukkaat ovat ylpeitä 1700-luvun puolivälissä rakennetusta saaristokappelistaan. Heillä on tapana lähteä liikkeelle runsain joukoin joulunajan musiikkitapahtumiin, siinä määrin että suntio joutuu käännyttämään ovelta pois kirkon penkkien tultua täyteen jo puoli tuntia ennen konsertin alkamisaikaa. Kaarinan seurakunta halusi tarjota opinnäyttekonsertin muodossa pääsiäiskonsertin Kuusiston asukkaille kiitollisuudesta heidän aikaisemmasta uskollisuudestaan lähteä konsertteihin ja musiikkitapahtumiin mukaan. Kaarinan uudelle vastikään virkaan

tulleelle kanttorille Terttu Jussilalle konsertin ajoitus sopi hyvin, sillä hän sai näin mahdollisuuden tutustua Cantilena-kuoron toimintaan ilman musiikillisia paineita, koska vastuu konsertin toteutumisesta sekä kuoron valmentamisesta oli kokonaisuudessaan opinnäytteen tekijällä.

3.2. Cantilena-kuoron esittely

Cantilena-kuoro perustettiin Kaarinan seurakuntaan syksyllä 1993 jumalanpalvelusuudistuksen tarpeisiin. Kuoron ensimmäinen johtaja oli Kaarinan seurakunnan kanttori, musiikin maisteri Riikka Lautjärvi. Hänen johdossaan Cantilena on laulanut suurimman osan 23 vuotta kestäneestä laulutaipaleestaan. Muita lyhyempiaikaisia kuoronjohtajia Cantilenalla ovat olleet Olli-Heikki Husso, Kaarina Peltonen, Sanna-Maija Rautakoski sekä Hanna Likitalo-Goesch. Syksystä 2016 alkaen kuoronjohtajana on toiminut kanttori Terttu Jussila.

Alunperin seitsemän naislaulajan lauluryhmä oli messukuoro, joka avusti jumalanpalveluksissa seurakuntaa uusien messusävelmien opettelussa. Uusien laulajien liittyessä mukaan kuoron nimi vaihtui lauluyhtyeestä Cantilena-kuoroksi ja ohjelmisto laajeni liturgisesta musiikista kolmi- ja neliääniseen kirkkomusiikkiohjelmistoon. Kuoron alkuperäisjäsenten haastattelussa (16.3.2016) kävi ilmi, että kuoron nimen keksiminen osoittautui kuorolaulua vaikeammaksi tehtäväksi. Monien vaiheiden ja ehdotusten jälkeen päädyttiin antamaan nimeksi Cantilena. Myöhemmin selvisi, että nimi on jo käytössä muillakin kuoroilla ympäri Suomea, mutta kuorokaimat ovat toki tervetulleita. Sana cantilena on latinan kieltä ja tarkoittaa se tarkoittaa suomeksi pehmeästi virtaava laulu.

Monella Cantilena-kuoron laulajalla on takanaan nuoruudenaikaisia musiikin opintoja. Tästä on seurannut, että kuorolaisten nuotinlukutaito on siinä määrin hyvä ja uusien laulujen oppiminen kohtalaisen nopeaa. Aika pian kuoron perustamisen jälkeen selvisikin, että Cantilena-kuorossa on ainesta omien konserttien pitämiseen liturgisen laulamisen rinnalla. Vuosi 2005 oli erityisen vilkas vuosi laulamisen puolesta, sillä kuorolla oli kaksi konserttia samana vuonna muiden pienempien esiintymisten lisäksi. Kuoron vuosirytmä alkoi muodostua vähitellen ja tavaksi tuli pitää kuoron kevätkonsertti toukokuussa Kuusiston kirkossa, sekä Marian päivän esiintymiset

maaliskuussa. Joulupäivänä Cantilena-kuoro on monena vuonna laulanut kahdessa eri aamujumalanpalveluksessa sekä Kaarinan että Kuusiston kirkossa. Kaiken kaikkiaan voi todeta, että Cantilena-kuoron palvelutehtävä Kaarinan seurakunnan musiikkielämässä on ollut todella merkittävä.

Kuoronjohtajan vaihdos on aina murrosaikaa kuoron elämässä. Kuoron pitkäaikaisen johtajan Riikka Lautjärven lähdettyä muihin tehtäviin Cantilena-kuorolla on ollut niukasti suurempia laulullisia haasteita sekä vähemmässä määrin omia konsertteja. “Rauhan annan teille” konserttiprojekti tuli kuorolle sopivaan aikaan, sillä Cantilena-kuorolla oli jo aika ottaa vastaan suurempi musiikillinen haaste, jotta kuorolaisten innostus laulamiseen säilyy. Sävellyskonserttiin Cantilena sai kaksi uutta kuorolaista, joille kyseinen konsertti oli ensimmäinen esiintyminen kuoron riveissä. Sävellyskonserttia oli laulamassa neljä ykkössopraanoa, viisi kakkossopraanoa ja kolme alttoa. Neliäänisissä lauluissa kakkossopraanot jakaantuivat.

Kuoronjohtajan kannalta Cantilena-kuoroa on helppoa johtaa ja viedä eteenpäin. Tämän kuoron kanssa kuoronjohtajan on mahdollista keskittyä olennaisimpaan, eli musiikin tekemiseen. Käytännön asiat hoituvat kuorolaisten toimesta, kuten esimerkiksi esiintymisasuista sopiminen, tiedottaminen tai kimpakyytien järjestäminen. Kuorolla on sopivassa määrin oheistoimintaa, mikä on tärkeää kuorolaisten ystävyysuhteiden solmimisen kannalta. Toukokuussa 2015 teimme retken Angelniemen kyläyhdistyksen keväťjuhlaan, jossa pidimme nuorisoseuran talolla keväťkonsertin. Jouluna 2015 käväisimme laulamassa Sauvon joulutorilla. Jo monivuotiseksi perinteeksi ovat muodostuneet kesätauon lähestyessä kauden päätösillallinen ravintolassa ja toisinaan myös yhteinen jouluateria. Menneinä vuosina on myös järjestetty pitempiä retkiä, kuten saunailtoja ja mökkivierailuja.

Tulevaisuudessa olisi Cantilena-kuoroon toivottavaa saada mukaan uusia laulajia, jotta neliääniset sävellykset olisi helpompi toteuttaa. Vuonna 2018 on suunnitteilla pitää kuoron juhlavuosi ja 25-vuotisjuhlakonsertti, jossa olisi mukava kuulla uudestaan opinnäytetyökonsertissa laulettua kuoro-ohjelmistoa.

3.3. Ohjelmiston valinta

“Rauhan annan teille” kirkkokonsertin ohjelmistoa laadittaessa oli alun alkaen selvää, että konsertin kaksi pääteosta tulevat olemaan Pauliina Isomäen säveltämät kuoroteokset Pyhän Katariinan messu kantaesitettyinä sekä konsertin teeman antava Pääsiäisajan laulusarja. Näiden kahden teoksen ympärille oli tavoitteenani alunperin rakentaa ohjelmistoltaan puhtaasti kuorokonsertti, eräänlainen Cantilenan 20-vuotisjuhlakonsertti, ilman yksinlauluja. Loppusyksystä 2015 kuitenkin kävi selväksi, että Pääsiäisajan laulusarjan ja Pyhän Katariinan messun oppimiseen ja hiomiseen tulee kulumaan kuoron voimavaroja siinä määrin, että on keksittävä muutakin ohjelmaa. Enempää uuden kuoro-ohjelmiston oppimiseen ei ollut riittävästi viikottaisten harjoitusten puitteissa. Kun ilmeni, että Pauliina Isomäen kuoro-ohjelmiston kestoksi muodostui vajaat 25 minuuttia, oli alettava kokoamaan oheisohjelmistoa, että saavuttaisimme iltapäivämatineatyypin kirkkokonsertin keston, noin 45 minuuttia. Opinnäytetyön ohjaajani suositteli pääaineeni eli laulun ottamista mukaan konserttiohjelmistoon, jolloin kuorolaisten onnistuisi saada kuoroteosten välissä pieni lepotauko. Yksinlaulun tullessa konserttiohjelmaan mukaan piti alkaa pohtia mahdollisia säestyssoittimia. Kuusiston kirkon piano on siinä määrin heikko soinniltansa, joten säestyksen vaihtoehdoksi jäivät urut tai jokin muu soitin.

Urkuparvella sijaitsevat urut aiheuttavat tällaisessa yhdistelmäkonsertissa solistin siirtymistä kuoron edestä alttarilta ylös urkuparvelle. Aloin rakennella mielessäni konsertin kulkua ja yritin hahmottaa kuorolaisten ja itseni liikkumisia. Tuli huomioida myös portaita ylös kiipeämisen aiheuttama hengästymisen, jonka jälkeen on vaikea ryhtyä heti laulamaan. Toiveena oli löytää ohjelmistoon yksinlaulu, jossa olisi pitkäkö alkusoitto, jonka aikana saisin hengitykseni tasaantumaan. J.S. Bachin säveltämä aaria “Qui sedes ad dextram Patris “ alkoi tuntua hyvältä vaihtoehdolta, varsinkin kun Pauliina Isomäki oli innokas osallistumaan säestykseen barokkinokkahuilullaan ja Elsi Goesch viulullaan. Näin saimme konserttiin ilahduttavasti myös triosäestyksen, eräänlaisen kamarimusiikkiohjelmanumeron, jossa urut toimivat basso continuona. Tämä 1700-luvun alussa Bachin h-mollimessun aaria tarjosi sopivan vastakohtan 2000-luvun alussa sävellettyyn Pauliina Isomäen liturgiseen musiikkiin. Tyylikausien erosta huolimatta näille sävellyksille voi löytää yhdistäviä tekijöitä, molemmat teokset ovat latinankielistä liturgista musiikkia.

Ohjelmistovalintaa ohjasi johtopäätös, jonka mukaan urkuparvelta siirtymisiä ei olisi hyvä olla konsertin aikana kuin yksi tai korkeintaan kaksi, että välttyttäisiin liikkumisen aiheuttamasta levottomuudesta ja laulajien hengästymisestä. Näin aloin miettiä urkujen ohella muutakin säestyssoitinta. Kuusiston kirkon herkkään akustiikkaan olisi sopinut esimerkiksi kitarasäestys. Kun en tuntenut ketään kaarinalaista kitaristia, pyysin kaarinalaista 16-vuotiasta harpun soittajaa Hilda Kunnolaa mukaan tähän konserttiin. Kun kerroin Pauliina Isomäelle mahdollisuudesta harppusäestykseen, hän mainitsi yksinlaulusarjastaan “Lauluja mereltä” baritonille ja keskiaikaiselle harpulle, joka olisi mahdollinen lisäys konserttiohjelmistoomme, mikäli ääniala sopisi. Tämä kuuden laulun sarja on sävelletty japanilaisiin tankarunoihin Tuomas Anhavan suomennoksiin. Kuulemani laulut miellyttivät siinä määrin, että päätin näyttää laulut lauluopettajalleni Ulla Raiskiolle ja kysyä myös hänen mielipidettään. Laulutunnilla tehtyjen ehdotusten perusteella otimme laulusarjasta viisi laulua konserttiohjelmaan, yhden laulun jäädessä pois.

Japanilaisten tankarunojen lisääminen konserttiohjelmaan toi mukanaan monen kirkkomuusikon kohtaaman pulman kirkkokonsertin ohjelmistoa rakennettaessa: miten yhdistää maallinen ja hengellinen ohjelmisto samaan konserttiin? Halusin kuitenkin mahdollisuuksien mukaan konserttiohjelmaan lisää Pauliina Isomäen sävellyksiä, jotta sävellyskonsertin luonne säilyisi. Japanilaiset tankarunot saivat siis jäädä, vaikka runojen aihepiiri eivät olleetkaan erityisen keväisiä tai pääsiäiseen liittyviä. Aiheena meri oli tosin sopusoinnussa meren läheisyydessä sijaitsevan Kuusiston kirkon kanssa. Saadakseni lisää konserttiohjelmistoa aloin käydä läpi muita Isomäen sävellyksiä, lähinnä yksinlauluja, joihin sopisi harppu- tai urkusäestys. Sain käsiini Pauliina Isomäen Häämarssin (2004), jonka katsoin sopivaksi konserttimme alkusoitoksi. Tässä häämarssissa on mielestäni tietynlainen kevään saapumista kuvastava päättäväinen olemus. Sävellyksessä voi kuulla kevään merkkejä, vaikkapa puron solinaa ja jäiden lähtöä.

Maallisen ja hengellisen ohjelmiston yhdistämisessä päädyin perinteiseen malliin: maallinen ohjelmisto esitettäisiin ensin, jonka jälkeen seuraisi hengellinen ohjelmisto. Hengelliset yksinlaulut esitin sävellysten aikajärjestyksessä, joten J.S. Bach “Qui sedes ad dextram Patris” aariaa seurasi W.A Mozartin “Laudate Dominum”, molemmat latinankielisiä aarioita. Viimeisen aarian etsiminen ohjelmaan tuntui kuin palapelin viimeisen palan sovittamiselta. Tässä loppuvaiheessa Franz Lisztin lied “Gebet” pujahti

mukaan konserttiin, johtuen lähinnä tämän liedin sopivuudesta harppusäestykseen. Opinnäytetyöhön liittyvällä tiedonhankintakurssilla laitoin hakusanaksi yksinlaulua harpun säestyksellä ja tämä kyseinen lied tuli tuolla kurssilla tutuksi. Mielestäni esityksen toteutus (Gebet by Liszt) oli siinä määrin onnistunut, että halusin kokeilla samaa laulua harppusäestyksellä. Näin konsertin kuoro-ohjelmiston oheisohjelmistoksi tuli kaksi aariaa ja yksi lied eri musiikin aikakausilta, barokin, wieniläisklassismin ja romantiikan aikakausilta.

Minulle oli tärkeää kysyä Pauliina Isomäen mielipidettä hänen sävellyskonserttiin liitetystä muusta ohjelmistosta ja tiedustella minkälaiseen musiikkiin hän olisi valmis yhdistämään omia sävellyksiään. Säveltäjäkaartiksi muodostui siis lopulta J.S Bach - Isomäki - Mozart - Liszt - T. Kuusisto (sovitus). Konserttiohjelmistoa laadittaessa koin myös tärkeäksi, että saan kuoron tuen konserttiohjelmiston taakse, varsinkin kun yhteistyöni kuoron kanssa ei ole ollut kovin pitkä. Kuoron luottamuksen voittaminen vei oman aikansa, etenkin kun Cantilena ei ole laulanut kovin paljon 2000-luvulla sävellettyä musiikkia. Erityisesti Pyhän Katariinan messu kävi paikoitellen Cantilena kuoron mukavuusalueen rajamailla. Vaikeuksista huolimatta ajatuksenani oli, että yhteisesti laadittu konserttiohjelmito vaikuttaa myönteisesti konsertin onnistumiseen ja auttaa kuorolaisia sitoutumaan konserttiohjelmitoon. “Rauhan annan teille” kirkkokonsertin tarkoitus oli olla ennen muuta kuitenkin Pauliina Isomäen sävellyskonsertti, vaikka muitakin säveltäjänimiä lopulta tulikin mukaan olosuhteiden pakosta konserttiohjelmitoon.

Kuoroteosten päälle saimme rauhoittava päätöskappaleen Pauliina Isomäen naiskuorolle tekemästä kuorosovituksesta P.J. Hannikaisen suosittuun “Suojelusenkeli” lauluun. Tämän ohjelmanumeron pariksi sopi Tapani Kuusiston tekemän yksinlaulusovituksen vanhaan suomalaiseen iltavirteen (VK 564) harppusäestyksellä. Kuoron kannalta konserttiohjelmiston kivijalaksi muodostuivat kaksi laulua pääsiäisen laulusarjasta, joita kuoro oli laulanut jo vuoden verran Liian paljon uutta ohjelmistoa oli vähällä aiheuttaa kuorolaisissa vastareaktion, mikä olisi vaikeuttanut oppimista entisestään. Kokemattomuudessani oli vaikeata arvioida, mitä on opittavissa ja missä ajassa.

3.3. Laulujen opetteluvaiheet

Kuoroteoksen harjoitus- ja valmistumisprosessia voidaan tarkastella monelta kannalta. Erkki Pullinen oppikirjassaan kuoronjohtajille jakaa kuoroteoksen harjoittamisen kolmeen tasoon: nuotinluvun, laulutekniikan ja luovan ilmaisun tasoon (Pullinen 1999,6). Tätä kriteeriä käyttäen voin vain todeta saavuttaneeni useimpien laulujen kohdalla vasta ensimmäisen tason, nuotin luvun tason, tosin siinäkin oli haparointia erityisesti Pauliina Isomäen Agnus Dei osassa. Laulutekniikan harjoittamista ehdin toteuttamaan tuskin ollenkaan. Ilmaisun tason saavuttamiseksi kävimme läpi Pyhän Katariinan messun tekstit ja suomensimme ne latinasta. Näin pääsimme helpommin mukaan messun vaihteleviin tunnetiloihin.

Kuvailen tässä kappaleessa pääosin konsertin kuorolaulujen opetteluä. Konsertin yksinlaulut olivat Pauliina Isomäen säveltämiä tankarunoja lukuunottamatta Tampereen ammattikorkeakoulussa opiskeltua ohjelmistoa, joita harjoittelin kertausmielessä ennen konserttia säestyksen kanssa. Kamarimusiikkitrioin kanssa pidimme kaksi yhteisharjoitusta kirkossa. Viulistin ja huilistin oli tarpeellista sopia oma stemmansa, ja urkurin valita basso continuo soittoon sopiva urkujen rekisteröinti. Harpistin kanssa pidin kolme yhteisharjoitusta, sekä kenraaliharjoituksen konserttipäivän aamuna kirkossa. "Lauluja mereltä" tankarunojen harjoittamisessa saimme Pauliina Isomäeltä neuvoja dynamiikasta, tempomerkinnöistä ja tulkinnasta.

Kuorolaulujen opettelu alkoi syksyllä viikottaisten kuoroharjoittelun puitteissa. Cantilena-kuoro harjoittelee keskiviikkoisin Kaarinan kirkossa. Oli selvää, että tarvitaan myös ylimääräisiä harjoituksia sekä kuoroleiripäivä uuden ohjelmiston oppimiseen. Ohjelmistoleiri oli suunniteltu marraskuun alkuun, mutta monien yhteensattumien vuoksi leiripäivä siirtyi tammikuun alkuun, joka oli konserttiin nähden liian myöhään. Viisiosainen Pyhän Katariinan messu on lyhyt, mutta haastava kuorosävellys. Jokaisen messun osan voi kuvitella olevan tietynlainen hetkipalvelus, jolla on oma tarkoituksensa koko messuun nähden. Tunnelmat ja tunneskaalat vaihtuvat nopeasti tässä sävellyksessä. Cantilena-kuorolle suurimmiksi haasteiksi muodostuivat vaihtuvat tahtilajit, pisteelliset rytmit, tauot sekä sävellyksen harmonia ja tietyt intervallit, esimerkiksi sekunti ja tritonus sekä kromaattiset sävelkulut.

Lähdin harjoituttamaan messun osia tekstistä käsin. Pidin tärkeänä, että kuorolaiset ymmärtävät, mitä laulavat, ja osaavat hahmottaa tärkeän sanan kussakin fraasissa. Latinankieliset messun osat: Kyrie, Gloria, Agnus Dei, Sanctus ja Aamen ovat helposti käännettävissä ja tuttuja aihepiireiltään nykyisestä jumalanpalveluskaavasta. Vaihtuvien tahtilajien harjoittelussa otimme avuksi puhelaulun esimerkiksi 6/8 ja 2/4 vaihtelua opetellessa. Harjoittelun alkuvaiheessa opettelimme puhelauluna myös äänien sisääntuloja. Myöhemmin harmonioiden hiomisessa yritimme etsiä viritystä ja mieltä, mistä epäpuhtaudet johtuvat. Ymmärsin tämän sävellyksen harjoittamisen aikana, että kuorolaulun intonaatio on alue, jossa on minulla paljon opittavaa ja kehitettävää kuoronjohtajana. Huomasin ikäväkseni myös melko nopeasti, että intonaation puhtauden harjoittaminen on herkkää ”henkilökemiaa” kuorolaisten keskuudessa. Helposti syntyy sormen osoittelua ja äkäisiä katseita, kun eri äänet syyllistävät toinen toisiaan falskista laulamisesta. Hienovaraista ammatillista otetta ja hyviä vuorovaikutustaitoja vaaditaan kuoronjohtajalta näissä tilanteissa.

Pääsiäisajan laulusarjan harjoittaminen oli helpompaa, koska laulusarjan kaksi laulua oli jo edellisestä pääsiäisestä kuorolle tuttua ohjelmistoa. ”Rauhan annan teille” laulusarjan neljännen laulun ”Pitkäperjantaina” sekä ”Pääsiäisaamuna” tuottivat huomattavasti enemmän työtä kuin kaksi- tai kolmeääniset laulut. Ylivoimaisesti eniten aikaa pääsiäislaulujen harjoittamisessa kului tämän laulusarjan lyhyimmän, vain 11 tahtia pitkän ”Pitkäperjantaina” laulun oppimiseen. Rytmien jakaminen, kaaritukset ja sitomiset olivat haasteellisia sekä kuorolle, että kuoronjohtajalle. Harjoittelin erityisesti jaettujen rytmien viittomista sekä kaarituksia ja fraasin lopun hidastuksia. Tavoitteenani oli välttää ylimääräisiä liikkeitä ja antaa kuorolle mahdollisimman selkeä ohjeistus vaikeimmissa tahdeissa. Kuoronjohtajan luottamus omasta osaamisestaan välittyi kuorolle sekä lopulta kuulijalle. Yritin tietoisesti välttää haaksirikkoa ja ristiriitaa, mikäli konsertissa epävarmuuden aiheuttama rauhattomuus aiheuttaisi vastakohtaan Raamatusta lainattua konsertin nimeä ”Rauhan annan teille” kohtaan. Kaiken kaikkiaan tekstien välittyminen kuulijalle jää vajaaksi, mikäli laulamisessa tai kuoronjohdossa on epävarmuutta. Etenkin kirkkokuoron laulaessa raamatun tekstiä on tavoittelemisen arvoista pitää kiinni levollisuudesta, läsnäolosta ja vakuuttuneisuudessa.

Kuoron harjoittamisesta konserttia varten opin monta uutta asiaa. Kuoro on musiikillinen instrumentti muiden joukossa, mutta kuoron harjoittamisessa on omat erityispiirteensä. Kuoron harjoittelu-aika on aina rajallinen ja amatöörikuoron ollessa

kyseessä, myös jossakin määrin ennalta arvaamatonta. On kuorolaisten poissaoloja, työkiireitä, sairastelua ja matkustelua, mistä seuraa todennäköisemmin useita kuoroharjoituskertoja ilman merkittävää eteenpäin menoa. Kuoronjohtajan on pidettävä langat käsissä myös tällaisten vastoinkäymisten tullessa ja tarvittaessa muutettava ohjelmistovalintaa, mikäli tilanne niin vaatii. Kuoronjohtajan tehtävä on oppia tuntemaan instrumenttinsa ja olla realistinen kuoronsa mahdollisuuksista ja erityisesti siitä, mitä on mahdollista oppia missäkin ajassa. Kuoronjohtajan on huomioitava kuorolaisten jaksaminen ja ratkaistava milloin on aika vaihtaa laulua tai harjoitettavaa fraasia, ja toisaalta milloin on tarpeellista pysyä paikallaan ja hioa yhtä ja samaa tahtia tai sointua. Edellä mainitut asiat olivat minulle kuin eräänlaista piilopetussuunnitelmaa, jota omaksuin vasta opinnäytekonsertin harjoitteluvaiheen loppumetreillä.

Konsertin lähestyessä laadin kuoroharjoituksen tavoitteet kutakin harjoiteltavaa laulua varten lähes minuutin tarkkuudella. Tavoitteet saattoivat olla niinkin vaatimattomia, kuin Suojelusenkelin ensimmäiset neljä tahtia tai Pyhän Katariinan messun Sanctus osan aloitus. Mikäli tavoitteet jäivät toteutumatta, esimerkiksi poissaolojen vuoksi, ne oli laadittava uudelleen. Opinnäytekonsertin osalta harjoitteluaiakataulu alkoi kaikesta huolimatta pettää joulun lähestyessä, joululaulujen vaatiessa oman osansa arvokkaasta harjoitteluajasta. Jälkikäteen voi todeta, että stemmaharjoittelu olisi pitänyt alkaa paljon aikaisemmin, esimerkiksi syysleiripäivän merkeissä. Tammikuussa pidetty kuoroleiripäivä tuli huhtikuussa pidettävään konserttiin nähden liian myöhään. Siinä vaiheessa olin jo stressaantunut ja kärsimätön ja paukutin pianoa siinä määrin kovaa, että altot väsähtivät kokonaan ja marssivat kesken kuoroleiripäivän kotiinsa. Huonoa harjoituttamista siis, mutta mikäli oltaisiin oltu samassa tilanteessa syyskuussa, olisin todennäköisesti osannut harjoituttaa kuoroa rennommin, enkä olisi nojautunut pianoon yhtä raivokkaasti. Tammikuisen leiripäivän jälkeen kuorolaiset saivat äänityksen stemmastaan Pyhän Katariinan messussa, jolloin kuorolaiset alkoivat kuunnella stemmaansa esimerkiksi autossa työmatkoillaan. Tässä vaiheessa alkoi ilokseni muodostua kuorolaisten kesken tietynlaista terveellistä sisäistä ryhmäkuria. He saattoivat kannustaa toinen toisiaan omaehtoiseen harjoitteluun tai harjoitella yhdessä normaaliharjoitteluajan ulkopuolella.

Tämän konserttiprojektin myötä opin kuorolaulujen harjoituttamisesta, että yllättäviä vaiheita tulee väistämättä ja että tasapainoilu ajan riittämättömyyden kanssa on osa

konserttiin valmistautumista. Yhden tai kahden tahdin opettelussa voi kulua kokonainen tunti kuoron kallisarvoista harjoittelu-aikaa, kun taas kokonaisen uuden laulun opetteluun voi mennä huomattavasti vähemmän aikaa, mitä on etukäteen olettanut. Lopuksi vielä lavaesiintymisen harjoitteluun olisi pitänyt vielä riittää enemmän aikaa, varsinkin kun kuoron riveissä oli kaksi uutta kuorolaista.

3.5. Konsertin käsiohjelma ja konsertin mainostaminen

Käsiohjelman laatiminen oli kuoroharjoituksissa puheenaiheena, sillä halusin kuulla kuoron mielipidettä sen toteuttamisesta. Yhteisenä toiveena kuorolaisten keskuudessa oli saada käsiohjelmaan keväisiä värejä sekä luontokuva Kuusiston kirkon läheisyydestä. Cantilena-kuorossa laulava ammattivalokuvaaja Jaana Kotamäki ilmoitti halukkuutensa kuvaamiseen. Konserttiesitteeseen laitettu kuoron yhteiskuva on otettu tammikuussa kuoron harjoitusleirillä, tosin kuvasta puuttuu kolme kuorolaista. Konserttiohjelman laatiminen tapahtui yhdessä seurakunnan tiedotuksesta vastaavan papin Merja Auerin kanssa. Toimitin hänelle tekemäni suomennokset yksinlauluista ja harkitsimme ensin erillistä lisälehteä laulujen sanoille. Päädyimme kuitenkin laittamaan kaiken tarvittavan tekstin yhteen lehtiseen. Lopputulos on tästä johtuen turhan tiivis, mutta kauniit kuvat onneksi keventävät ja raikastavat ulkoasua. Huomasin valitettavasti vasta konsertin jälkeen, että olisi ollut tarpeellista laittaa konserttiesitteeseen Tampereen ammattikorkeakoulun logo Kaarinan seurakunnan logon viereen yhteistyökumppanuuden merkiksi.

Konsertin mainostaminen oli paljolti kuorossa laulavan Anniina Tähtäpään ja seurakuntasihteerin Maj Röyskön käsissä. Turun sanomat (2.4.2016) sekä Kaarinan paikallislehti julkaisivat artikkelin tulevasta konsertista. Artikkelissa huomioitiin sävellyskonsertin luonne paikallisin voimin, sekä Pyhän Katariinan messun kantaesitys. Kiinnitimme konserttimainoksia seurakunnan eri toimipisteisiin sekä paikallisten kauppojen seinille. Kaiken kaikkiaan mainontaa oli ihan riittävästi, sillä Kuusiston kirkko oli täynnä kuulijoita. Ohjelmalehtisiä painatimme 80 kappaletta ja ne yllätyksemme loppuivat kesken. Konserttiin oli vapaa pääsy, mutta ohjelmalehtisen hinta oli 5 euroa yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

4 “RAUHAN ANNAN TEILLE” SÄVELLYSKONSERTTI

“Rauhan annan teille” konserttiprojektin olennainen tekijä oli säveltäjäyhteistyö Pauliina Isomäen kanssa. Tämän opinnäytetyön kautta haluan kannustaa myös muita kanttoreita ja kuoronjohtajia vastavanlaiseen sävellyskonserttiin. Omalta paikkakunnalta saattaa löytyä säveltäjiä, jotka ovat halukkaita samanlaiseen yhteistyöhön. Tämän projektin myötä Cantilena-kuoro sai tilaisuuden esittää Pauliina Isomäen kuoro-ohjelmiston kolmeen kertaan kolmessa eri kirkossa. Tämä oli hyvä, sillä kokemukseni mukaan erilaisissa kirkoissa ja esiintymistiloissa esiintyminen vie kuoroa eteenpäin ja oman ja yhteisen laulun kuunteleminen kehittyy. Kenraaliharjoituksena toiminut esiintyminen Kaarinan kirkossa 21.3.2016 oli hyödyllinen lavaesiintymisharjoitus tutussa kirkossa. Kuoronjohtajana huomasin tuona iltana puutteita erityisesti äänenannossani ja joissakin tempoalinnoissa, joihin halusin jatkossa kiinnittää huomioita. Varsinaiseen opinnäyttekonserttiin 2.4. Kuusiston kirkossa antoi lisähaastetta musiikillisten tehtävien vaihtuvuus. Solistinen esiintyminen yksinlaulussa sekä siitä siirtyminen kuoronjohtamiseen olisivat vaatineet läpikäymistä kenraaliharjoituksessa, jossa siirtymiset ja liikkumiset olisi ennalta käsin koettu kertaalleen. Konsertin lopputulosta ajatellen ei ollut hyvä, että kamarimusiikkiyhtyeen ja kuoron kenraaliharjoitukset olivat eri aikaan.

Itse konserttipäivänä yleisömäärä yllätti kuoron ja itseni, mutta lisäsi myös esiintymisjännitystä. Myös konsertin äänittäminen ja kuvaaminen aiheutti lisäjännitystä. Tunnelma oli kuitenkin kaiken kaikkiaan kannustava, iloinen ja keväinen. Kolmas ja viimeinen esiintyminen, eräänlainen encore tämän konserttiprojektin osalta, tapahtui Ekumeenisessa taidekappelissa Turun Hirvensalossa 15.5.2016. Kuoromusiikin kannalta taidekappeli on akustiikaltaan ylivertainen ja kuorolle on aina yhtä suurta juhlaa päästä sinne laulamaan. Taidekappelia ylläpitävä säätiö tarjoaa muusikoille mahdollisuuden sunnuntaisin klo 13 tulla pitämään konsertti ilman vuokratuista. Soitin kappelille helmikuun lopussa ja tiedustelin mahdollisia vapaita aikoja. Onneksi löytyi vielä yksi vapaa sunnuntai toukokuulle ja tein varauksen Cantilenalle. Oli sopivaa ikään kuin kiitoksena kuorolaisille heidän tekemästään kovasta työstä, ja Pauliina Isomäelle kiitokseksi luottamuksesta antaa sävellyksensä näihin käsiin, viedä nuo kauniit kuoroteokset tuohon juhlalliseen ja herkkään tilaan. Tässä konsertissa esiintymisjännitys oli poissa kuorolaisilta ja kuoronjohtajana sain kokea rentoa musiikin tekemisen iloa.

5 PALAUTE

5.1. Pauliina Isomäen ja Kaarinan seurakunnan palaute

Selvitän tässä kappaleessa konserttipalautetta kolmesta lähteestä; ensinnäkin säveltäjä Pauliina Isomäen palaute, toiseksi Kaarinan seurakunnan, eli konsertin tarjoavan osapuolen palaute ja viimeisenä itsearviointini konsertista.

Pauliina Isomäki antoi runsaammin konserttipalautetta säveltämistään “Lauluja merelle” yksinlauluista, mutta niukasti palautetta kuorosävelmistä. Isomäen mukaan onnistuin pääsemään japanilaisen tankarunon maisemiin siinä määrin, että yleisölle syntyi vaikutelma vieraasta kulttuurista ja meren läheisyydestä. Paikoitellen kuitenkin esitykseni kärsi lauluteknisistä puutteista ja siitä johtuen kokonaisuus jäi jossain määrin haparoivaksi. “Lauluja merelle” laulusarja on sävelletty alun perin baritonille, joten sävelkorkeus oli paikoitellen haastavaa. “Lauluja merelle” laulusarjan säestys on kirjoitettu keskiaikaiselle lyyralle, josta konserttiharppu poikkeaa soinniltaan leveämpänä ja mehevämpänä. Tämä vaikutti omalta osaltaan esityksen lopputulokseen. Pauliina Isomäen mukaan esitys oli näihin olosuhteisiin nähden tyydyttävä, vielä hiomista kaipaava.

Kuoroteoksistaan Isomäki totesi lyhyesti, että sävelpuhtausongelmia esiintyi enemmän kuin hän olisi osannut odottaa. Hän sanoi yllättyneensä, miten haasteellinen Pyhän Katariinan messu lopulta oli Cantilena-kuorolle. Harmillista, että kolmas esityskerta Hirvensalon taidekappelista jäi äänittämättä. Olisi ollut mielenkiintoista kuunnella ja verrata kuoron viimeistä esiintymiskertaa Taidekappelissa ja opinnäytekonserttia rinnakkain.

Seurakunnan puolesta konserttipalaute oli kaiken kaikkiaan positiivinen. Kanttori Terttu Jussila kirjoitti kirjallisen palautteen, josta teen lainauksia tässä kappaleessa. Seurakuntalaisilta tuli palautetta konsertin valoisasta ja juhlallisesta pääsiäisjuhlaan sopivasta ilmapiiristä. Kuoronjohtajana sain positiivisesta palautetta ennen konsertin alkua tuntien apulaisena toimimisesta. Ohjasin yleisöä istumaan ja löytämään vapaita paikkoja, ja toivotin yleisöä tervetulleiksi, sen sijaan että olisin piiloutunut sakastiin. Ohjelmalehtisiä olisi saanut olla enemmän kuin 80 kappaletta. Rippikoululaisilta ei pyydetty ohjelmamaksua, koska konsertti kuului osana heidän rippikouluun. Kaarinan

seurakunnan kirkkoherra Ville Niittynen oli perheineen yleisön joukossa, mikä oli itsessään kannustavaa sekä kuorolle että minulle. Kirkkoherra totesi, että Kuusiston kirkko on oikea paikka vastaavanlaisiin iltapäivämatineatyypisiin konsertteihin. Väliajalliset konsertit ovat haasteellisia Kuusistossa huonolla säällä, koska mitään ulkoilmakatosta ei löydy kirkon läheisyydessä. Ville Niittynen piti konsertin kestoja sopivana lapsiperheitä ja rippikoululaisia ajatellen.

5.2. Itsearviointi

Itsearviointini opinnäytekonsertista on paljolti samansuuntainen Pauliina Isomäen sekä seurakunnan palautteen kanssa. Hiomista ja huolellista viimeistelyä olisivat kaivanneet sekä kuoroteokset, että yksinlauluesitykset. Yksinlauluista parhaiten syttyivät kenties Mozartin Laudate Dominum ja Bachin h-mollimessin Qui sedes ad patris. Nuo aariat ovat olleet ohjelmistossa pitempään, kun taas "Lauluja mereltä" laulusarjaa varjosti tietynlainen epävarmuus ja esityskokonaisuuden hiomattomuus. Kamarimusiikkiosio oli ilahduttava kokemus saada toimimaan konsertissamme näinkin hyvin. Kaiken kaikkiaan harppu oli kuitenkin koko konsertin instrumentaalinen keskipiste, pääsiäiskonsertin hengetär sekä juhlan luoja, erinomaisesti laululle sopiva säestyssoitin. Olen yleisölle anteeksipyyntöä velkaa, että en esittänyt kaikkia yksinlauluja ulkoa. Lauluja mereltä tankarunot olisi minun pitänyt opetella säestyksineen ulkoa. Osasin laulaa lyhyet tankarunot ulkoa, mutta säestyksen haasteiden takia turvauduin ottamaan nuotit mukaan esitykseen. Taneli Kuusiston Iltavirren olen esittänyt ennenkin ulkoa, mutta opinnäytekonsertissani kävi niin, että kuoro-osuuksien jälkeen olin jo niin uupunut, että jouduin turvautumaan nuotteihin tässä vaiheessa konserttia, vaikka olin alun perin suunnitellut esittäväni iltavirren ulkoa. Opinnäytekonsertti olisi vaatinut yhteisen kenraaliharjoituksen, jossa kaikki osiot viedään läpi. Sain kokea, että eri konserttiosioiden kenraaliharjoitukset ei ole sama asia, kuin koko konsertin läpikäyminen. Kuoronjohtajana olen lauluun verrattuna kokematon esiintyjä, enkä osannut varautua etukäteen siihen voimattomaan tunteeseen, mikä sai minussa otteen kuoroesitysten päättyessä. Tällaisessa henkisessä tilassa ei ole hyvä mennä esittämään yksinlauluja. Ohjelman olisi voinut ryhmittää vähemmän voimia kuluttavaksi esimerkiksi siten, että yksinlaulut olisi esitetty kahdessa ryhmässä. Kolmannella kerralla yleisön eteen tullessani koin, että olen jo antanut yleisölle sen, mitä minulla on annettavissa. Kuoronjohtajana minulla on kehittämisen varaa erityisesti lyönnissä,

varsinkin kolmas lyönti on liian leveä neljään lyötäessä. Johtamiseni muistuttaa pahimmillaan hermostuneen kanaemon siipien liikehdintää, epätoivoinen yritys pitää tipuseni linjassa. Mielestäni äänenantoni ja laulujen aloitukset paranivat kerta kerralta, kolmen kuoroesityksen aikana. Viimeisessä esityksessä Ekumeenisen taidekappelin helluntaipäivän uusintakonsertissa onnistuin kuoronjohdollisesti mielestäni parhaiten. Asiaan vaikutti varmasti tilanteen rentous, sekä mahdollisuus keskittyä vain ja ainoastaan kuoronjohtoon, ilman vastuuta yksinlaulujen esittämisestä.

6 POHDINTAA KIRKKOKUORON SÄVELPUHTAUDEN KEHITTÄMISESTÄ

Kanttoreiden kuoronjohtokoulutus tapahtuu pääsääntöisesti musiikinopiskelijoista muodostetun harjoituskuoron kanssa. Sävelpuhtausongelmat ovat tällaisen kuoron kanssa varsin toista luokkaa, kuin mitä kanttori tulee ennemmin tai myöhemmin kohtaamaan työssään harrastelijakuorojen kanssa. Miten kouluttaa ammattimaisesti, mutta harrastelijaystävällisesti kuoron sävelpuhtautta? Miten ohjata kuoroa pitkäjänteisesti ja kehittää kuorolaisten laulutaitoa ja sävelpuhtautta päämäärätietoisesti? Näitä kysymyksiä heräsi opinnäytetyökonserттini jälkeen. Kuoronjohdossa ja kuoron motivoinnissa on kysymys tärkeästä kanttorin ammatissa tarvittavasta taidosta. Koulutukseemme kuuluu pakollinen kurssi urkujen virityksestä, mutta kanttorille yhtä oleellisen instrumentin, kuoron “viritys” on koulutuksessamme selvästi vähemmälle huomiolle jäävä asia.

Konserttiprojektini jälkeen syttyi itselleni innostus alkaa kehitellä kuoronjohtajan työkalupakkia, jonka avulla pystyisin paremmin johtamaan kuoroa ja kehittämään kuorolaulun sävelpuhtautta. Sävelpuhtauden tavoittelu ja virittäminen on oleellinen osa musiikin tekemistä muiden instrumenttien kohdalla, miksi se olisi kuoromusiikin kohdalla vähemmällä huomiolla? Viulisti hakee sävelpuhtautta eri intervaleja, asteikkoja tai kaksoisääniä soittaessa. Haluaisin oppia soveltamaan samanlaista sävelkorkeuden tunnustelua ja kuuntelemista kuoronjohtoon. Opin huomaamaan kuoronjohdossani epäkohtia, esimerkiksi kuunteluun on jatkossa kiinnitettävä enemmän huomioita. Mutta se, että kuulee epäpuhtauden on vasta harjoittamisen lähtökohta, pitää myös oppia parantamaan sävelpuhtautta. Tunnustan myös epäkohdaksi, että antaessani ääniä otan yleensä kyselemättä vastaan alkusoinnun. On siis opittava hakemaan ja tunnustelemaan sävelpuhtautta kuulokuvan perusteella, mikä ei ole pianonsoittotaustaiselle kanttorille välttämättä aina itsestään selvä asia.

Kuoron sävelpuhtausongelmat voivat johtua monenlaisista syistä, kuten esimerkiksi kuorolaisten laulutekniikan puutteesta, väsymyksestä tai keskittymisongelmista. Toinen sävelpuhtautteen vaikuttava eri tekijöiden summa voi liittyä äänen tasavireisyyteen, voimakkuuteen ja akustiikkaan. Lopulta on kuitenkin kyse musiikillisesta intuitiosta; jos musiikki kuulostaa hyvältä, se on myös puhdasta (Alldahl 1990,16). Saman voin ajatella toisinpäin; sävelpuhtaus on lähtökohta, jonka päälle rakentuu kaikki muu musiikkiin liittyvät tekijät, kuten fraasit, rytmi, jaksotus tai musiikin tulkinta. Näin ollen

kuorolaiset olisi tärkeää saada motivoitumaan ja innostumaan intonaation mielekkyydestä, ja äänen olemuksesta. Kokemusteni mukaan sävelpuhtauden tavoittelu nähdään toisinaan kuorolaulussa jonkinlaisena ankarana tuomarointina, joka kiristää kuoroharjoituksen ilmapiiriä. Olen ollut tilanteissa, joissa koko kuoro jännittää yhdessä laskeeko laulun sävellajissaan puolisävelaskeleen tai kokosävelaskeleen ja tuuletamme kaikki yhdessä, jos ei laulu ollut laskenut ollenkaan. Näin tuskin päästään iloisesta ja vapautuneesta musiikin tekemisestä kiinni.

Käydessäni kirjastossa etsimässä lähdemateriaalia tätä kappaletta varten huomasin, että laadukasta kuoron musiikkitietoutta kehittävästä oppimateriaalista on tarjolla. Kiinnostuin erityisesti kuoronjohdon lähdemateriaalista, jonka katsoin käytännönläheiseksi ja hauskaksi. Kuoronjohtajat ovat siis jo paljon ennen minua pohtineet sävelpuhtauden opettamista ja sitä mikä on kaikkein oleellisinta kuorolaisten nuotinluvullista ja säveltapailullista kouluttamista. Olennaisinta on oppimateriaalin käyttökelpoisuus tavallisen kuorolaisen näkökulmasta katsottuna (Jaakkola 2012,218). Cantilena-kuoroa ajatellen, olisi huomioitava kuorolaisten musiikillisen tietoisuuden laaja skaala. Kun kuoron riveissä on pari ammattimusikkoa ja koko joukko eritasoisia harrastelijoita, on tämä tietynlainen haaste myös kuoronjohtajalle, jotta musiikin tekemisen mielekkyys säilyy.

Kuoronjohtajalle sävelpuhtauden parantaminen on jatkuva haaste, uskonnollista kielikuvaa käyttäen työelämänpitäinen kilvoitus. Sen takia mielestäni sävelpuhtauden kehittämisestä on tehtävä jollain tavalla hauskaa ja kevyttä. Lähdekirjallisuutta lukiessani huomasin, että suomenruotsalaisessa kuorojohtokirjallisuudessa on tätä vakavaa aihetta lähestytty kannustavalla ja iloisella otteella. Bergrothin oppaasta kuoronjohtajille löysin monia käytännön harjoituksia, joiden kautta voi kuorolaisille opettaa esimerkiksi perussävelen ja sävellajin hahmottamista tai vaihtuvia tahtilajeja (Bergroth 1998,20). Tällaiset harjoitukset olisivat myös Cantilena-kuorolle tulleet tosi tarpeeseen konserttiin valmistautuessa. Tärkeää on, että kuorolaiset saadaan oivaltamaan, että sävelpuhtautta voi todellakin kehittää. Kyse ei ole pelkästään musiikkikorvasta tai synnynnäisestä lahjakkuudesta. Nuotinlukutaidon kehittäminen on yksi tekijä sävelpuhtautta tavoiteltaessa. Nuotinluvun opettelu tulisi olla kuorolaiselle luonnollista oppipolkua musiikin käytäntöön, sen sijaan että puhumme kuorolaisen musiikinteoriasta. Kun opimme lapsena lukemaan tai laskemaan, emme opettele lukemisen teoriaa, vaan teemme käytännön harjoituksia kirjaimilla ja äänneillä (Pullinen

1999,7). Samoin esimerkiksi intervallien harjoittelu yhdessä nuottikuvan kanssa vie väistämättä myös nuotinluvun kehittymiseen.

Käytännön harjoituksessa on oleellista ohjaajan esimerkin antaminen, kuoron ollessa kyseessä kuoronjohtajan oma laulaminen ja hengittäminen. Bergroth haluaa varoittaa pianon liiallisesta käytöstä sekä epäviereisen pianon haitoista. Myös pianonsoiton kosketukseen on kiinnitettävä huomioita (Bergroth 1998,28-29). Kuoronjohtajan tulee olla tietoinen laulajan sudenkuopista, erityisistä vaaran paikoista, joita ovat esimerkiksi alaspäin laskevat kvintit ja kvartit tai teräsävelet. Näitä intervaleja varten kuoro tarvitsee erityisiä harjoituksia, ja kuoronjohtajan lauluohjeita, joihin hän itse omakohtaisesti luottaa.

Olen tullut vakuuttuneeksi kuoronjohto-oppaita lukiessani, että ohjelmiston opetteluun ohessa kuoron viikoittaiseen harjoitteluajan tulisi sisältää erityisiä harjoituksia, joka lisää laulajien kuuntelutaitoa ja musiikkitietoutta. Kuoroharjoitteluajan olisi hyvä sisältää musiikin peruselementtien opettelu; nuotteihin, rytmiin ja harmoniaan liittyviä harjoituksia. Amatöörikuoroharjoituksen ihannekesto on mielestäni 2 - 2 1/2 h. Äänenavaukseen haluaisin käyttää 15 minuuttia, kuorolaisen musiikin opetustuokioon 15 minuuttia, ja ohjelmiston opetteluun 60 - 90 min. Välissä 30 minuutin tauko, jonka aikana hoidetaan tarvittava tiedottaminen ja kuorolauluun kuuluva sosiaalinen kanssakäyminen.

7 PÄÄTÄNTÄ

Vastuun kantaminen kaikesta kirkkokonsertin järjestelyihin liittyvistä tekijöistä oli huomattavasti työläämpi kokonaisuus, kuin mitä etukäteen osasin ajatella. Ohjelmiston laadinta, harjoitusten sopiminen tilavarauksineen, ohjelmalehtisen toteuttaminen, äänitys, mainonta ja tiedottaminen; kaikki tämä konserttia edeltävä pohjatyö oli uusi kokemus minunlaiselle lyhytjänteiseen työn tekoon tottuneelle keikkakanttorille. Oli antoisaa heittäytyä lähes vuoden kestäväan projektiin, ja tuntea sen aikana suonissaan sisäinen motivaatio musiikillisten tavoitteiden toteuttamiseen. Motivaatio syttyy kuin itsestään, kun saa käsiinsä sävellykset, johon syttyy sisäinen palo ja halu toteuttaa ne mahdollisimman hyvin. Ihmeekseni huomasin, että motivaationi kuoron harjoittamisajan aikana vain kasvoi, sen sijaan että olisin kyllästynyt näihin teoksiin.

Tämän konserttiprojektin myötä oli mielenkiintoista lähemmin tutustua säveltäjän työhön. Tulin siihen ajatukseen, että musiikkia kauan harrastaneelle henkilölle säveltäminen on tavallaan luonnollinen kehityskaari. Pauliina Isomäen muistutus teoriaopintojen tärkeydestä ennen sävellysoopintoja on hyvä painaa mieleen. Iloksenne yleisö ei vierastanut nykymusiikkia, koska saimme Kuusiston kirkon täyteen, 135 konserttinvierasta. Vastaanotto oli lämmin ja innostunut. Yleisöltä negatiivista palautetta tuli lähinnä konsertin lyhyestä kestosta, joka oli 45 minuuttia.

Muusikon tehtävä on nostaa kuuliija hetkeksi pois tavallisesta arjesta ja kirkkokonsertin ollessa kyseessä tarjota konserttinvieraalle mahdollisuus myös pyhyiden kokemiseen. Konserttikokemus niin konserttinvieraalle kuin kuorolaisellekin on parhaimmillaan kuin hetken varjoa antava risiinikasvi elämän helteessä. Kertomus risiinikasvista löytyy Raamatusta Joonan kirjasta 4. luvun 6. jakeesta: “Herra antoi risiinipensaansa kasvaa Joonan yläpuolelle olemaan varjona hänen päänsä päällä ja vapauttamaan hänet *pahantuulisuudestaan*. Ja Joonan iloitsi suuresti risiinipensaasta.” Konsertin lopputuloksen, konserttiäänitteen soraäänit eivät onnistuneet heikentämään risiinipensaansa tehoa, vaikka ne ensimmäisellä kuuntelukerralla toki harmittivatkin. Muisto konsertin valoisasta tunnelmasta on voimakkaampana mielessä, kuin epäonnistumiset. Matka kirkkomuusikkona jatkuu opinnäytetyön jälkeenkin ja haluan tarjota edelleen risiinikasvikokemuksia seurakuntatyössän.

Pyrkimykseni selvittää opinnäytetyössäni kuorolaulun sävelpuhtauteen liittyviä moninaisia tekijöitä on vasta alkumetreillä, ja toivon oppivani tästä alueesta vielä paljon lisää tulevassa työssäni sekä mahdollisesti kuoronjohdon jatko-opinnoissa.

Musiikillisista epäonnistumisista huolimatta kuoro on kuitenkin ainakin visuaalisessa mielessä instrumenttina ylivertainen ja monin tavoin palkitseva. Edessäsi on tusinan verran hymyileviä kasvoja ja tuikkivia laulavia silmäpareja ja saat mahdollisuuden loihtia tekstin elämään musiikin mukana.

Opinnäytetyöni tavoitteeksi asetettu kirkkomuusikon ammattiosaamisen kartuttaminen toteutui monen eri työvaiheen kautta. Tulin vakuuttuneeksi siitä, että kuoronjohtaminen on kanttorin työn ydinosaa.

8 LÄHTEET

Alldahl, P-G.1990. Körintonation. Du skall inte sjunga falskt mot din nästa. Stockholm: Gerhmans musikförlag.

Bergroth, U., Hesthammer,H & Sundell, C.1998a. Sjung nu! Körsång. Rätt, lätt och roligt. Vasa: Finlands Svenska Sång- och Musikförbund

Gebet by Franz Liszt. Sopraano Dayna Mitchell Clarke and harpist Erzsebet Gaal. YouTube video 20.4.2012. Katsottu 28.1.2016 osoitteesta <http://www.youtube.com/watch>.

Jaakkola, S. 2012. Polkuja kuorosäveltapailuun. Kuorosäveltapailukirjat aikuisen kuorolaulajan nuotinluku- säveltapailutaidon kehittäjinä. Sibelius-Akatemia. Musiikkikasvatuksen, jazzin ja kansanmusiikin osasto. Studia Musica 51. Väitöskirja

Pullinen, E.1999. Nuottien salattu maailma. Musiikin käytäntöä kuorolaisille. Helsinki: Opintotoiminnan Keskusliitto OK ry.

9 LIITTEET

Liite 1 : Konserttiäänite CD 2.4.2016. Arkistoitu TAMK musiikin kirjastoon.

Liite 2 : “Rauhan annan teille” sävellyskonsertin ohjelmalehtinen 2.4.2016

Cantilena
Lauluyhtye perustettiin syksyllä 1993 Kaarinan seurakuntaan jumalanpalveluskokouksen yhteydessä. Kuorossa laulavat nykyään Nina Aatola, Pauliina Isomäki, Sinikka Keinänen, Jaana Kotamäki, Johanna Kurokallio, Leena Laurila, Maritta Metsäranta, Veronika Männasoo, Tarja Riitala, Tuulikki Rokka, Tiina Seppälä, Teija Sundström ja Anniina Tähtikäpää.

Hanna Goesch
suorittaa kanttorin tutkintoa Tampereen ammattikorkeakoulussa pääaineenaan laulu, on johtanut Cantilena-vuoden.

Pauliina Isomäki

Filosofian maisteri, informaatikko, säveltäjä, muusikko, kuorolainen Cantilena-vuodesta 2012, perheenäiti ja purjehtija.

Terttu Jussila
Kaarinan seurakunnan b-kanttori, kirkkomuusikko.

Hilda Kunnola
Kuusistolainen nuori ammattimuusikko, Puolalan musiikkiluokan oppilas.

Rauhan annan teille

Pääsiäiskonsertti
Kuusiston kirkossa 2.4.2016 klo 16

Pauliina Isomäen sävellyksiä
Missae Sanctae Catharinae
Pyhän Katariinan messun kantaesitys

Ohjelma 5 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi

Jaana Kotamäki

Ohjelma

Pauliina Isomäki: Hääsoitto	Terttu Jussila, urut
Pauliina Isomäki: Viisi laulua tankarunoihin suom. Tuomas Anhava	Hanna Goesch, laulu Hilda Kunnola, harppu
<i>Akashin lahden aamusumuun Kukka puhkeaa Aailosta aailtoon Meren syvyyksissä Niin monet seudut</i>	Tuntematon Ono Komachi Yoshitsune Fukayabu Narihira
Pauliina Isomäki: Neljä pääsiäislaulua naiskuorolle raamatunteksteihin	Cantilena
J.S. Bach: Qui sedes ad dextram Patris H-mollin messusta	Hanna Goesch, laulu Terttu Jussila, urut Elsi Goesch, viulu Pauliina Isomäki, nokkahuili
Di Herra, joka istut isän oikealla puolella, armahda meitä. Joka pois otat maailman synnit, armahda meitä. Joka istut isän oikealla puolella, armahda meitä.	

W.A. Mozart : Laudate Dominum
teoksesta Vesperae solennes de Confessore

Hanna Goesch, laulu
Hilda Kunnola, harppu

Psalmi 117: Ylistäkää Herraa, kaikki kansat, sillä hänen armonsa on voimallinen meitä kohtaan ja Herran uskollisuus pysyy ikuisesti.

Franz Listz : Gebet

In Stunden der Entmutigung wenn es gar zu Trube geht,
gibt Trost und Ermütigung ein wundersuss Gebet.
Sein heilig wort, so weihervoll, so voll von Leben tönt:
es fuht mein Herz sich reuevoll, beseligt und versöhnt.
Aus meiner brust der Zweifel Scheu , wie eine Last entweicht.
Ich wein aufs Neu, ich glaub aufs Neu, mir wird so leicht, so leicht.

Lannistumisen hetkellä, pimeydessä,
antaa minulle uskoa ja luottamusta ihmeellinen rukous.
Pyhä Sanasi saa soimaan elämää,
sydämeni täyttää katumus, autuaallisesti ja lohduttavasti.
Epäily häipyy rinnastani, kuin raskas paino postuusi.
Itken, uskon uudesti. Mieleni on kevyt, niin kevyt.

Pauliina Isomäki: Missae Sanctae Catharinae
Pyhän Katariinan messu
(sävelletty Cantilentalle)

Cantilena

Taneli Kuusisto sov. Iltaivirsi

Hanna Goesch
Hilda Kunnola

P.J. Hannikainen, Pauliina Isomäki sov.
Suojelusenkeli

Cantilena

